

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
 בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
 שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

שְׂמַחַ בְּחֵלְקוֹ

זוכים לקבל טעימה, ואני שואל את עצמי לא פעם: מדוע אבא שלי לא קונה לי גם, ולא נותן לי לאכל ולחלק? אני גם רוצה. גם לי מגיע לקבל ולנשנש ולמצץ ספריות?...

"דע לה", משיב החברותא בחינה, "מיהו העשירי?"
 "השמח בחלקו" משיב חזקי. "מי ששמח במה שיש לו, ורואה את כל הטוב שה' עושה עמו, הוא עשיר הנתן לומר עליו שיש לו חיים טובים ועשירות אמיתית. תראה את התמדתה הגדולה אף בשעות שאין חיידר, תשמח בהבנה שלך בגמרא, היכול אתה לשער כמה נחת רוח יש להשם מהלמוד שלך? זהו עשיר ואשר אמתי? בה יש לקנאות!"

כעבר זמן בא חזקי ומספר לחברותא את שקרה בכיתה: "המלמד שמע, את הקנאה הגדולה שעושה שלומי בכל יום בין הילדים עם המיני מתיקה. אסר עליו בכל תקופה להביא לפתה חטיפים ומתוקים. שלומי נהיה עצוב ומדכדך כשאין לו עוד במה להתגאות בין החברים."

"הרואה אתה חזקי? לא מה שנראה בעינינו עשירות אכן נקרא עשירות, אלא כשאנו שמחים בדעתנו עם חלקנו ומעלותינו זוהי עשירות אמיתית. הזכר אתה את תלונותיו של העני שנעשה עשיר? בתלונותיו נשאר עני על אף גדלתו, ולבסוף הגיע לשפל שיגרשוהו ממלכותו."

כאשר ראו בני המדינה שעושה הקיסר דברים זרים: קדם שלח את הקיסרית, אחר כך את היעדניראלין. ישבו עצמן לעשות להפך - לשלח אותו, והקיסרית תנהג המדינה. ואכן שלחו אותו.

בקש מהם הקיסר שיניחוהו לנפשו: "מאחר שהייתי קיסר שלכם ובודאי עשיתי לכם טובות". והניחו אותו והיה הולך שנים רבות עד שהגיע לאותו מדבר בו נמצאים הבחור בן הבערגיר, ובתו היפת תאר, ולא הכירו זה את זה. הבחור שהיה שם זמן רב, דאג להם והביא להם בשר. והיה מוכיח להם כאן יש כל טוב וטוב לבלות ימי חייהם.

ממעשה נשגב זה לומדים אנו מהו עשיר ומהו עני אמתי. רבנו מלמדנו כי 'אין עני אלא מן הדעת'. כלומר, אף אם יש לאדם הון וממון רב, יכול להיות שבדעתו הרי הוא עני אמלל ומסכן וסבלו גדול. פאותו בחור במדבר שהיה לו כל טוב ורצה לשאר כל חיו במדבר, ושמח בכל מה שיש לו, לעמת הקיסר הגדול שהגיע לשפלות כזו עקב עניות שהיתה בדעתו.

מדי ערב בשעה 6:40 התייצב לו חזקי בבית הפנסת ללמד יחד בחברותא עם אברהם עמו למד ושנן את הסוגיא השבועית הנלמדת בכיתה. מפעם לפעם היו משיחים להם בנעימה בגדלת מצות 'בין אדם לחברו' וחשיבות הזריוות. באחד הימים פנה אליו חזקי וטענה היתה בלבו: "אצלנו בכיתה יש את שלומי. בכל בקר מגיע כשבירו חטיפים צבעוניים ומגרים. חלק מהילדים

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י' - מבערגיר ועני (9)

מאד, ונעשו קטטות וכעסים ביניהם. והיתה מדברת לו דברים רעים, עד שהכעיסה אותו מאד, עד אשר אמר לשלחה. והושיב דינים, ופסקו לשלחה, ושלחונה, (שקורין פאר שיקט).

אחר-כך היה הקיסר שולח למלחמה, ולא היה מצליח, והיה תולה הדבר באיזה יעדניראל, שבשביל שעשית כן עליידי זה אבדת המלחמה. ושלח אותו. אחר-כך שלח עוד למלחמה, ולא הצליח. ושלח עוד יעדניראלין (הינו פר שיקט), וכן שלח כמה יעדניראלין.

וראו בני המדינה, שעושה דברים זרים: בתחלה שלח הקיסרית, אחר-כך יעדניראלין, וישבו עצמן: אפשר להפך: לשלח אחר הקיסרית, ואותו ישלחו, והקיסרית תנהג המדינה. וכן עשו. ושלחו את הקיסר, והשיבו את הקיסרית, והיא נהגה המדינה.

והקיסרית שלחה תכף להחזיר את הפרגיר עם אשתו הפערגירין והכניסה אותו בפלטין שלה.

והקיסר, כשהיה נשלח, עמד ובקש מהמולכים אותו שיניחוהו, כי אף-על-פי-כן

והיא הלכה להלן להלן, והיתה מוצאת לה איזה אכל. והלכה, עד שהגיעה אל המקום, שהיה יושב שם הבחור הנ"ל. וכבר נתגדלה בשערות וגם היתה לבושה כמו זכר בבגדי מאטראס, כנ"ל, ולא הפירו זה את זה.

ותכף בבושה בא לו שמחה שבא עוד אדם. ושאל אותו: מאין באת לכאן? השיבה: הייתי עם איזה סוחר ביים וכו'. שאלה אותו: מאין באת אתה לכאן? השיב לה: גם-כן על-ידי איזה סוחר וכו'. וישבו שם שניהם. (אין הלשון מדקדק, כי פעם היא נקראת בלשון זכר, ופעם - בלשון נקבה).

ואחר שנלקחה בת הקיסר מן הקיסר, כנ"ל, היתה הקיסרית מקוננת ומכה ראשה בכתל על אבדת בתה, והיתה מצערת בדברים מאד את הקיסר, שעל-ידי גסותו אבד את הבחור הנ"ל, ועתה אבד בתם (ואמרה): הלא היא היתה כל המזל והצלחה שלנו, ואבדנו אותה ומה יש לי עוד היום?

והיתה מצערת אותו מאד. ובנדאי גם אליו בעצמו היה צר מאד על אבדת בתו, ועוד היתה הקיסרית מצערת ומכעסת אותו

הייתי קיסר שלכם, ובוֹדאי עשיתי לכם טובות, עתה חנוני נא בזאת והניחו אותי לילה, כי בוֹדאי לא אשוב אל המדינה עוד, ואין לכם להתירא. הניחו לי ואלף ואֵהיה על כל פנים חפשי ימי חיי שיש לי לחיות. והניחו אותי.

והיה הולך והולך. בין כף ובין כף עברו כמה שנים, והיה הולך והולך הקיסר ובא על הים. ונשא גם־כן הרוח את הספינה ובא גם־כן אל המדבר הנ"ל, עד שבא אל המקום שיושבים שם אלו השנים הנ"ל (הינו הבחור בן הבערג'יר ובתו היפת־תאר, שֶלבושה בבגדי זכר, כנ"ל).

ולא הפירו זה את זה, כי כבר נתגדל הקיסר בשערות וכבר עברו כמה שנים. וכן הם גם־כן כבר נתגדלו בשערות, כנ"ל. ושאלו אותו: מאין באת לכאן? והשיב להם: על ידי סוחר וכו', וכן הם השיבו לו וכו'.

וישבו שם אלו הנ"ל יחד, והיו אוכלים ושותים, כנ"ל. והיו מנגנים בכלי־שיר, כי כלם היו יכולים לנגן, כי זה קיסר, וכן הם יכלו גם־כן לנגן, כנ"ל.

והוא, הבחור הנ"ל, היה הפריה ביניהם, כי כבר היה שם מכבר. והיה מביא להם בשר ואכלו והיו שורפים שם עצים, שהיו יקרים מן זהב בישוב,

והיה אותו הבחור הנ"ל מוכיח להם (לשון הוכחה וברור דברים), שפאן טוב לבלות ימי חיייהם

כפי הטוב שיש לבני־אדם בעולם בישוב, טוב לפנייהם לישוב פאן לבלות פאן ימי חיייהם. שאלו אותו: מה טוב היה לך, שאַתה אומר, שפאן טוב יותר לפניך? השיב להם וספר לפנייהם מה שעבר עליו שהיה בן בערג'יר וכו', עד שבא לכאן, ומה היה לו בזה שהוא בן בערג'יר, שהיה לו כל טוב, גם פאן יש לו כל טוב. והוכיח להם, שטוב לבלות פאן ימי חיייהם.

שאלו הקיסר הזה הנ"ל: השמעת מאותו הקיסר? השיב לו ששמע. שאל אותו על היפת־תאר, אם שמע ממנה. השיב לו גם־כן: הן. והתחיל הבחור להתרגז ואמר: זה הרוצח! (הינו אותו הקיסר הנ"ל שדברו ממנו, כי הוא לא ידע, שזה שמדבר עמו הוא הוא הקיסר בעצמו. והיה הבחור אומר בכעס כחורק בשניו עליו ואמר בכעס זה הרוצח). ושאלו (הינו זה הקיסר, שנדמה לאיש אחר, שאל להבחור): מפני מה הוא רוצח? השיב לו:

בשביל אכזריות שלו וגסותו באתי לכאן.

שאלו: ואיך? וישב עצמו הבחור, שבכאן אין לו ממי להתירא, והגיד לו וספר לו כל אותו המאָרע שעבר עליו. (נראין הדברים, שבתחלה לא ספר לו גוף המעשה, רק שהיה בן בערג'יר)

שאלו: אם היה זה הקיסר בא לידיך היית נוקם בו עכשו? השיב לו: לאו. (כי הוא היה רחמן) אֶדְרְבֵּא! הייתי מפרנסו כמו שאני מפרנס אותך.

שאלות לחידודא

בחן 38א:

מעשה י' מבערגיר ועני' (9)

- זרקו אותו לים
- 1. לאן הגיע המלך בסוף?
- למקום שהרוצח הגיע לשם
- למקום שהיה שם הבערגיר
- למקום שהיה שם בן הבערגיר ובת הקיסר
- 2. מה עשו המלך והבת קיסר וכן הבערגיר במדבר?
- מנגנים בכלי שיר
- שמחו ורקדו
- שתי התשובות נכונות
- 3. איזה עצים היו שורפין שם?
- עצים שהיו יקרים מן כסף בישוב
- עצים שהיו יקרים מאבנים טובות בישוב
- עצים שהיו יקרים מן זהב בישוב
- 4. האם למדת את המעשה השבוע?
- רציתי
- פעם
- פעמיים

- א. לאן הגיעה הבת קיסר כשברחה מהרוצח?
- חזרה לארמון המלוכה
- למקום שהיה המלך יושב שם
- למקום שהיה יושב שם בן הבערגיר
- ב. מה עשתה הקיסרית אחרי שנלקחה הבת קיסר?
- ישבה ובכתה
- מקוננת ומכה ראשה בכותל
- בקשה ממשרתיה שילכו לבקשה
- ג. מה עשתה הקיסרית למלך?
- היתה צועקת עליו
- היתה מצערת אותו בדברים
- שתי התשובות נכונות
- ד. מה עשה המלך ליעדניראליו?
- הוריד אותם ממדריגתם
- שילח אותם
- צעק עליהם
- ה. מה עשו למלך אחר כך?
- שלחו אותו
- הרגו אותו

בעומק המעשה

מי מהשלושה (המלך העני, הבן הבערגיר, ובת הקיסר) הגיע למדבר בגלל רוצח?

תשובות על מעשה י' מבערגיר ועני (8)

מה חיפש הרוצח – והאם מצא?

1. **וַחֲפֵשׂ שָׁם לְמִצָּא עַל כָּל פְּנִים סְפִינָה קְטַנָּה שֶׁל צִיִּדֵי דָגִים כְּדִי לַעֲבֹר עָמָה, וּמִצָּא סְפִינָה**
2. **וְהוּא, הַגִּזְלָן, מְחַפֵּשׂ (את הבת קיסר) אָנָּה וְאָנָּה, וְלֹא מִצָּאָהּ, וְהִלֵּךְ לְהִלָּךְ, וְלֹא מִצָּאָהּ,**

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה שמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - m025345040@gmail.com